

Tetor – Nëntor – Dhjetor 2019

AMSHC ➤ Ditar 24

Data: 23.1.2020

NË KËTË NUMËR DO TË LEXONI:

Faqe

Konferenca e dytë e Ballkanit Perëndimor – ReLOaD	2
Instituti i Bashkëpunimit dhe Zhvillimit (CDI) organizon edicionin e 5^{-të} të Forumit të Lidhjes në Tiranë 2019 - "Weaving the fabric of the union"	4
Zhvillohet mbledhja e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC).....	5
Vizitë studimore e OShC-ve pjesëmarrëse të Akademisë së OJF-ve	7
Instituti për Demokraci dhe Ndërmjetësim (IDM) prezanton Indeks të Qëndrueshmërisë së OShC-ve: Raporti për Shqipërinë 2018	8
AMSHC mbështet nismën #ShqipëriaSolidare për situatën e krijuar nga goditja e tërmetit.....	9
"Kontribute vullnetare, Emergjencia" Numrat e llogarive në bankat e nivelit të dytë	10
Këshilla për prindërit në familje në rast tërmeti.....	11
Takime informuese dhe konsultimi mbi procesin e përzgjedhjes së anëtarëve të shoqërisë civile të Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC)	16
Instituti i Studimeve Sociale dhe Humane (ISSH) prezanton studimin "Përshpejtim i zhvillimit dhe bashkëpunimit qytetar"	17



Konferenca e dytë e Ballkanit Perëndimor – ReLOaD

Tiranë, 8 – 9 tetor 2019



Përfaqësuese nga Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) mori pjesë në Konferencën e dytë të Programit “ReLOaD” të Ballkanit Perëndimor “Përmirësimi i transparencës dhe llogaridhënies drejt përmirësimit të demokracisë lokale në Ballkanin Perëndimor”, e cila u zhvillua në Tiranë gjatë datave 8 dhe 9 tetor 2019.



Në konferencë u prezantuan përvojat e bashkëpunimit midis autoriteteve lokale dhe shoqërisë civile në lidhje me transparencën e procedurave dhe qartësinë për financimin e organizatave të shoqërisë civile (OSHC) në të gjithë Ballkanin Perëndimor.

Fokus kryesor iu dha dallimeve dhe ngjashmërive legislative në të gjithë rajonin si dhe praktikat ekzistuese dhe përvojat e Bashkimit Evropian.





Eventi u nda në tri seanca plenare:

1. *Financimi transparent i OShC-ve dhe përfitimet e tij në një komunitet lokal - perspektivat e qeverive lokale*
2. *Financimi transparent i OShC-ve dhe përfitimet e tij në një komunitet lokal - perspektivat nga OShC-të si përfitues të grantit*
3. *Si të përmirësojmë pjesëmarrjen qytetare, aktivizmin dhe përfshirjen e të rinjve në komunitetet lokale - A mund ta bëjmë më mirë?*



Në konferencë morën pjesë më shumë se 120 përfaqësues të autoriteteve lokale dhe organizatave të shoqërisë civile nga Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Maqedonia e Veriut, Mali i Zi dhe Serbia.



Instituti i Bashkëpunimit dhe Zhvillimit (CDI) organizon edicionin e 5-të të Forumit të Lidhjes në Tiranë 2019 - "Weaving the fabric of the union"

Tiranë, 29 - 31 tetor 2019



Përfaqësues nga Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) mori pjesë në edicionin e 5-të të Forumit të Lidhjes në Tiranë 2019 – “Weaving the fabric of the union”, i cili u mbajt në Hotel Rogner dhe u organizua nga Instituti i Bashkëpunimit dhe Zhvillimit (CDI) në partneritet me Friedrich Ebert Stiftung–FES, Hanns Seidel Stiftung–HSS and Konrad Adenauer Stiftung–KAS; në bashkëpunim me Zyrën Rajonale të Bashkëpunimit Rinor-RYCO, dhe; me mbështetjen e Samitit të Ballkanit Perëndimor në Poznan dhe të Këshillit të Bashkëpunimit Rajonal-RCC.

Në këtë aktivitet morën pjesë ekspertë, studiues, akademikë, koordinatorë të shoqërisë civile, WBS dhe politikë-bërës të tjerë të përfshirë në Zgjerimin e BE-së në WB6, në bashkëpunimin rajonal dhe dinamikat e lidhjes.



Ky edicion i forumit analizoi përparimin e Agjendës së Lidhjes në transport dhe energji, si dhe lidhjes P2P, dhe më pas debatimin mbi rolin që kanë projektet e infrastrukturës së lidhjes në përmirësimin e qeverisjes institucionale të WB6, ankorimin e vendeve WB6 në rrugën e tyre në BE, si dhe ndihmën për reformat institucionale të angazhuara të BB6.

Programi ishte organizuar në gjashtë panele dhe projektuar për të mbuluar të dyja sektorin dhe dinamikat transversale:



- Më 30 tetor – “Gjendja e Lidhjes në WB6”, panelet mbuluan përbërësin hapësinor të Agjendës së Lidhjes në sektorët e energjisë dhe transportit, si dhe lidhjen P2P.
- Më 31 tetor – “Lidhja dhe konvergjenca”, lidhja në rajonin e WB6 është analizuar në kontekstin më të madh të dinamikës së integrimit në BE dhe reformave.



Zhvillohet mbledhja e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC)

Tiranë, 12 nëntor 2019



Mbahet mbledhja e radhës e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC), e cila u organizua nga Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC), pranë ambjenteve të Qendrës për Hapje dhe Dialog (COD), në Kryeministri, ku kishte të ftuar organizata të shoqërisë civile.



Në këtë mbledhje u miratua Procesverbali i Mbledhjes së KKShC-së, të mbajtur më datë 22.6.2018; u diskutua mbi ndarjen e detyrimeve, ecurinë e KKShC-së në vazhdim dhe angazhimin e saj në monitorimin e VKM-së Nr. 539, datë 25.7.2019; Përfshirja e Shoqërisë Civile në Procesin e Negociatave; Organizimi i Konferencës së parë Kombëtare për Shoqërinë Civile; Ngritja e Grupit të Punës lidhur me Vullnetarizmin.

Vizitë studimore e OShC-ve pjesëmarrëse të Akademisë së OJF-ve

Tiranë, 21 nëntor 2019



Agjencia për mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) në kuadër të Programit të Akademisë së OJF-ve për Organizatat e Shoqërisë Civile - nga Qendra Kombëtare Burimore për Shoqërinë Civile në Shqipëri, organizoi një takim pranë zyrave të institucionit me organizata të shoqërisë civile pjesëmarrëse të këtij programi.



Akademia është një program 9-mujor i dedikuar për Drejtues dhe Manaxherë të lartë të organizatave të shoqërisë civile, i cili synon rritjen e kapacitetit të tyre në manaxhimin organizativ dhe zhvillimin e qëndrueshëm të organizates.

Përfaqësuesit e AMSHC-së bënë një prezantim të shkurtër të rolit dhe veprimtarisë së institucionit, Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC) dhe Udhërrëfyesin si edhe u diskutuan me të ftuarit mbi këto tema.



Instituti për Demokraci dhe Ndërmjetësim (IDM) prezanton Indeksën e Qëndrueshmërisë së OShC-ve: Raporti për Shqipërinë 2018

Tiranë, 22 nëntor 2019

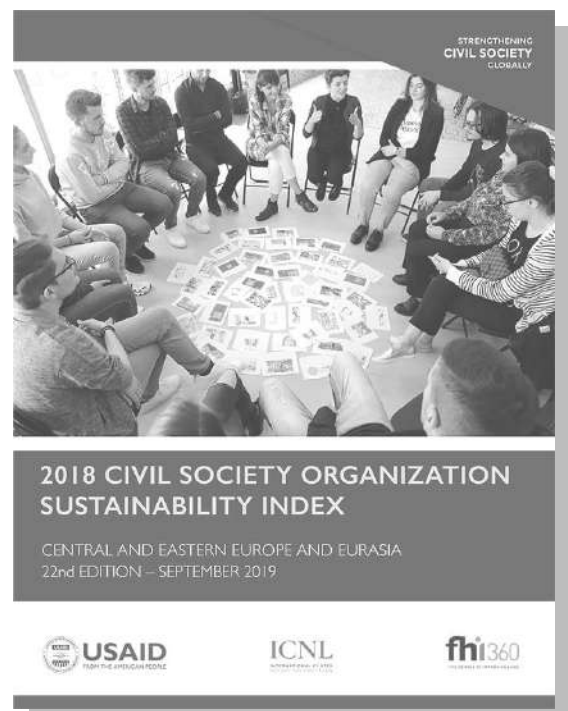


Përfaqësuese nga Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) mori pjesë në takimën prezantues të “Indeksit të USAID për Qëndrueshmërinë së OShC-ve: Raporti për Shqipërinë 2018”, të organizuar nga Instituti për Demokraci dhe Ndërmjetësim (IDM), i cili u mbajt pranë ambjenteve të Hotel Tirana International.

Në këtë panel diskutimi morën pjesëmarrës nga shoqëria civile, komuniteti i donatorëve, aktorët shtetërorë dhe pjesëmarrës nga media, të cilët së bashku diskutuan tendencat në qëndrueshmërinë e sektorit.

Qëndrueshmëria e përgjithshme e sektorit të shoqërisë civile nuk pësoi ndryshime të mëdha gjatë vitit 2018, megjithëse përmirësime të vogla u vunë re në dimensionet e advokimit dhe të qëndrueshmërisë financiare.

Për më shumë informacion: www.idmalbania.org



AMSHC mbështet nismën #ShqipëriaSolidare për situatën e krijuar nga goditja e tërmetit

Nëntor – Dhjetor 2019



e-albania.al/dhuro
e-albania.al/donate

Menjëherë pas goditjes nga tërmeti i datës 26 nëntor 2019, Qeveria Shqiptare inicioi nismën “**Shqipëria Solidare**”, ku nëpërmjet një adrese të vetme online www.e-albania.al çdo shqiptar mund të kontribuojë në lehtësimin e pasojave të tërmetit shkatërrues. Të gjitha kontributet e ndihmat do të adresohen nga struktura e posaçme shtetërore e Emergjencës Civile, për të lehtësuar dhe mbështetur qytetarët dhe familjet e prekura nga kjo fatkeqësi natyrore madhore.



**Dhuro online
në e-albania**

**Kontribuo në
llogaritë bankare**

**Kontribut
tjetër**



“Kontribute vullnetare, Emergjence”

Numrat e llogarive në bankat e nivelit të dytë

Banka Credins

IBAN ne ALL (Lek): AL29 2121 1016 0000 0000 0030 0001
IBAN ne EUR : AL72 2121 1016 0000 0000 0030 0003
IBAN ne USD: AL02 2121 1016 0000 0000 0030 0002
SWIFT: CDISALTR

Banka Raiffeisen

IBAN ne ALL (Lek): AL38 2021 1013 0000 0000 0015 7945
IBAN ne EUR : AL85 2021 1013 0000 0000 0115 7945
IBAN ne USD: AL35 2021 1013 0000 0000 0215 7945
SWIFT: SGSBALTX

Banka ProCredit

IBAN ne ALL (Lek): AL92209110810000108613500001
IBAN ne EUR : AL81209110810000108613500102
IBAN ne USD: AL70209110810000108613500203
SWIFT: FEFAALTR

Banka Kombetare Tregtare

IBAN ne ALL (Lek): AL44 2051 1014 3288 86CL TJCL ALLA
IBAN ne EUR : AL11 2051 1014 3288 86CL TJCF EURA
IBAN ne USD: AL55 2051 1014 3288 86CL TJCF USDA
SWIFT: NCBAALTX

Tirana Bank

IBAN ne ALL (Lek): AL47 2061 1183 0000 0108 2000 0011
IBAN ne EUR : AL20 2061 1183 0000 0108 2000 0012
IBAN ne USD: AL74 2061 1183 0000 0108 2000 0010
SWIFT: TIRBALTR

Intesa SanPaolo

IBAN ne ALL (Lek): AL37 2081 1008 0000 0020 2453 0701
IBAN ne EUR : AL10 2081 1008 0000 0020 2453 0702
IBAN ne USD: AL80 2081 1008 0000 0020 2453 0703
SWIFT: USAALALTR

Union Bank

IBAN ne ALL (Lek): AL50 2141 1209 0111 1009 2516 0413
IBAN ne EUR : AL40 2141 1209 0111 1009 2525 0221
IBAN ne USD: AL66 2141 1209 0111 1009 2525 0141
SWIFT: UNALALTR

OTP

IBAN ne ALL (Lek): AL86 2131 1013 0000 0000 0084 1534
IBAN ne EUR : AL32 2131 1013 0000 0000 0084 1536
IBAN ne USD: AL05 2131 1013 0000 0000 0084 1537
SWIFT: PUPPALTR

Banka Amerikane e Investimeve

IBAN ne ALL (Lek): AL38 2101 1012 0000 0000 0003 8968
IBAN ne EUR : AL21 2101 1012 0000 0000 0007 1963
IBAN ne USD: AL38 2101 1012 0000 0000 0004 8280
SWIFT: EMPOALTR

Banka e Bashkuar e Shqiperise (UBA)

IBAN ne ALL (Lek): AL60 2031 1003 2010 1520 1101 0928
IBAN ne EUR : AL71 2031 1003 2010 1490 1101 0929
IBAN ne USD: AL88 2031 1003 2010 1400 1101 0929
SWIFT: AAISALTR

Banka Alpha

IBAN ne ALL (Lek): AL219021 1364 0191 2500 0067 1917
IBAN ne EUR : AL889021 1364 0191 2500 0067 0905
IBAN ne USD: AL789021 1364 0191 2500 0067 2928
SWIFT: CRBAALTR

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) në kuadër të menaxhimit të gjendjes së jashtëzakoshme që ndodhi në vendin tonë për shkak të situatës së tërmetit, përveç solidarizimit ftoi edhe vullnetarë të profilit të psikologjisë t'i bashkohen nismës **#ShqipëriaSolidare** për orientimin dhe këshillimin e prindërve në familje në rast tërmeti.

Në solidaritet dhe përgjigje të kësaj nisme, në fillim të muajit Dhjetor 2019, Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC) publikoi një përmbledhje me titull **“Këshilla për Prindërit në Familje në Rast Tërmeti”** të pyetjeve dhe përgjigjeve nga disa vullnetarë dhe ekspertë të profilit të psikologjisë, si më poshtë:

KËSHILLA PËR PRINDËRIT NË FAMILJE NË RAST TËRMETI

Publikuar: 7 dhjetor 2019

1. Ç'duhet të bëjmë në rast tërmeti?

(Elona Hasko, Eksperte për çështje të fëmijëve/Psikanaliste)

- Specialistët e inxhinierisë, sizmiologjisë, ndërtimit, etj, na sugjerojnë gjithmonë, që gjatë kohës që bie tërmet, duhet të ruajmë qetësinë, të mos lëvizim nga vendi ku jemi ose nëse mundemi të vendosim menjëherë poshtë tavolinave, krevatit apo pjesëve të qëndrueshme të shtëpisë, zyrës, ambientit ku ndodhemi.
- Kur të përfundojnë lëkundjet, menjëherë sapo kuptojmë që tërmeti ka pushuar duhet të dalim nga ambienti ku jemi dhe të drejtohemi në vende të hapura, larg shtëpive, pallateve, pemëve, objekteve të forta.
- Duhet të bëhet kujdes gjatë daljes nga banesa, zyra, ambienti ku jemi, të lëvizet me kujdes nëpër shkallë e të mos përdoret ashensori, si dhe të bëhet kujdes që askush, sidomos fëmijët të mos vriten gjatë daljes nga banesa.

2. A duhet të tregojmë të vërtetën rreth tërmetit?

(Elona Hasko, Eksperte për çështje të fëmijëve/Psikanaliste)

- Po, gjithmonë fëmijëve duhet t'u tregojmë të vërtetën, por me fjali të thjeshta, të përmbledhura dhe të kuptueshme për ta.
- Duhet t'u tregojmë se tërmetet janë dukuri natyrore, që ndodhin përtej vullnetit dhe kontrollit tonë, por ne mundemi të marrim masa që tërmetet të mos na dëmtojnë ose kur janë shumë të fortë të dëmtojnë sa më pak të jetë e mundur.
- Duke iu treguar të vërtetën nuk i lëmë fëmijët të drejtohen drejt burimeve të pavërteta, të pasigurta që mund të shtojnë më shumë panikun.
- Informacionet shkencore, nga burime të sigurta, mund të ndihmojnë që fëmijët të kuptojnë më mirë këtë fenomen natyror e të lehtësojnë ankthin që mund të kenë përjetuar.
- Mësuesit në shkolla mund të japin një ndihmë në drejtim të kuptimit të këtij fenomeni dhe masave që mund të merren për ta menaxhuar atë gjatë dhe pasi ndodh duke ndihmuar dhe prindërit, familjet, kësisoj të qartësojnë dhe lehtësojnë frikën, ankthin e fëmijëve.

3. Si mund t'ua shpjegojmë fëmijëve tërmetin 3-10 vjeç? (Albana Xhemali, Psikologe)

- Në rastin re ngjarjeve natyrore, të pashpjegueshme si tërmetet, fëmijët mund të përjetojnë regres si pasojë e gjëndjes së ankthit dhe stresit që shkakton situata. Ndryshe nga të rriturit fëmijët, veçanërisht ata më të vegjël se 5 vjeç, nuk arrijnë të kuptojnë situatën dhe gjithashtu e kanë të vështirë të shprehen në lidhje me përjetimet e tyre. Duhet t'u shpjegojmë fëmijëve që ngjarja që ndodhi është një dukuri natyrore duke i thënë vazhdimisht që tani ata janë më të sigurtë. Ndjenjat e fajit te fëmijët janë gjithashtu të pranishme. Duhet të jemi të vëmendshëm dhe të bëjmë kujdes nëse fëmija ndihet fajtor. Duhet t'u themi që ajo që ndodhi nuk u shkaktua prej tyre dhe gjithashtu t'i qëndrojmë afër dhe të përgjigjemi ndaj nevojave që fëmija ka. Fëmijët pyesin shumë rreth asaj që ndodhi, pse ndodhi, a janë më të sigurt tani, etj. Ata janë të paqartë rreth situatës, mund të thonë që janë mirë, nuk janë të friksuar etj. Por në vizatimet e tyre ata tregojnë se janë ende të tronditur.
- Në situata të zakonshme fëmijët ndihen të sigurt kur prindërit i kanë pranë. Por në një situatë ku ndodhin dukuri të pashpjegueshme, fëmijët ndodhen në një territor të pasigurtë dhe kërkojnë t'i japin shpjegim asaj çfarë ndodhi.
- Nëse i themi fëmijëve që gjithçka mbaroi, dhe mundohemi t'u shmangemi pyetjeve që ata bëjnë, ndoshta kjo është e gabuar, sepse mund të rriste ankthin e tyre. Por ne mund t'u themi fëmijëve atë që sugjerohet prej specialistëve teknikë dhe të inxhinierisë, si p.sh.: " Lëkundja më e madhe kaloi, mund të ketë tërmete të vogla, por ne tani jemi të sigurt". Është e rëndësishme t'iu tregojnë fëmijëve vazhdimisht se tashmë janë më të sigurt dhe gjithashtu që jemi pranë tyre. Një përqaftim në këto raste do ishte diçka e mirë.
- Fëmijët më të rritur se 5 vjeç mund t'i pyesim (duke qënë se janë më të aftë për të formuluar fjali që shpjegojnë gjendjen e tyre emocionale) se si e përjetuan ata ngjarjen. Mund të pikturojmë së bashku me ta, sepse kjo gjë i ndihmon. Edhe nga përvoja e deritanishme kam vënë re se fëmijët të cilët kishin përjetuar tërmetin e tregonin qartë në vizatime përjetimin e tyre dhe gjithashtu ato treguan se si e perceptonin ngjarjen.

4. Si ta menaxhoj panikun e fëmijëve të mi dhe si të suportojmë ankthin (Elona Hasko, Eksperte për çështje të fëmijëve/Psikanaliste)

- Është e rëndësishme të flitet me fëmijët mbi frikën që ka shkaktuar tërmeti, kjo është mënyra më e mirë për të lehtësuar panikun dhe përballuar ankthin.
- Prindërit duhet t'iu thonë fëmijëve se është krejt normale të kemi frikë apo ankth pas një tërmeti, të ndjehemi të mërzitur, të trishtuar, etj.
- Të folurit, të diskutuarit, të hulumtuarit e informacionit apo artikujve nga burime serioze/shkencore mbi fenomenin e tërmetit nga prindërit dhe fëmijët së bashku mund të ndihmojë të kuptuarit e fenomenit, masat që merren për përballimin e tij, etj. Gjetja e informacioneve të sakta mund të ndihmojë fëmijët, sidomos të menaxhojnë ankthin, se pas një tërmeti të fortë pritët të ketë të tjerë, të lehtë por që nuk dëmtojnë.

- Prindërit duhet t'u komunikojnë fëmijëve se është normale të ndiejmë e të kuptojmë se tërmeti është një situatë që nuk mund ta parandalojmë apo ta kontrollojmë të ndodhi, por ne mund të marrim masa të kujdesemi për veten që ai të mos na dëmtojë fizikisht.
- Prindërit duhet t'iu japin kurajo fëmijëve, t'iu kërkojnë të bëjnë pak durim dhe t'iu komunikojnë se mund të kalojnë pak kohë derisa të ndjehemi mirë sërish.
- Prindërit duhet të të përfshihen më shumë me fëmijët në lojëra dhe në aktivitete argëtuese, të cilat ndihmojnë shkarkimin e frikës, zemërimit, stresit, angushtisë, etj.

5. Kë besojnë më shumë fëmijët: Gjyshërit apo prindërit?

(Oltjana Sadiku Shehaj, Mësuese dhe Elona Hasko, Eksperte për çështje të fëmijëve/Psikanaliste)

- Fëmijët e vegjël janë më të predispozuar të besojnë më shumë prindërit e tyre në gjithçka që u thuhet, duke marrë në konsideratë faktin që gjyshërit janë më shumë mbështetës të vendimeve të prindërve.
- Gjyshërit mund të jenë dhe kanë qënë ndihmë e madhe për fëmijët pas traumës së tërmetit, duke ndihmuar familjet me strehimin, përkuduesjen e fëmijëve. Gjithashtu, një pjesë e fëmijëve mund të jenë shumë të lidhur me gjyshërit e të kalojnë mjaft kohë me ta, e për rrjedhojë mund t'iu besojnë më shumë gjyshërve. Kjo është diçka e mirë dhe thjesht prindërit duhet të komunikojnë me gjyshërit se si ata do ua shpjegojnë nipërve/mbesave të tyre fenomenin e tërmetit, në mënyrë që sqarimet të ngjasojnë me njëri-tjetrin.
- Gjyshërit për nga natyra janë më të qetë në shpjegimin e situatave të rrezikut dhe kanë prirjen të zbusin rëndesën e ngjarjeve dhe janë më të matur në reagime, ndërsa prindërit duke patur përgjegjësi të drejtpërdrejtë për jetën e fëmijës se tij ka ngarkesë emocionale që pa dashur e tejçon te femija, prandaj ndihma dhe roli i tyre në përballimin e kësaj ngjarjeje mund të jetë edhe më e dobishëm.

6. A e përjetojnë njësoj tërmetin të rriturit dhe fëmijët?

(Albana Xhemali, Psikologe)

Nuk mendoj se fëmijët e përjetojnë njësoj tërmetin si të rriturit. I rrituri tashmë ka një përvojë dhe gjithashtu ka informacion në lidhje me situatën dhe dukuritë natyrore. Si të rritur kemi më shumë përgjegjësi dhe ankthi rritet kur na duhet të mendojmë për fëmijët dhe personat e tjerë përreth. Ndërkohë fëmijët kanë nevojë për siguri, dhe kjo siguri thyhet kur ndodhë një dukuri e tillë si tërmeti. Fëmijët shprehen më pak se të rriturit në lidhje me ngjarjen, mund të mos e kuptojnë dot një dukuri si tërmeti dhe tek fëmijët e vegjël ndjenjat e fajit mund të jenë të pranishme pasi mund të mendojnë se janë ata që kanë shkaktuar ngjarjen. Gjithashtu mund të ndodhë që fëmijët të marrin rolin e një të rrituri dhe të marrin vetë përgjegjësi që nuk u takojnë.

7. Si dhe sa ndikon mekanizmi i shpresës dhe rinisjes së jetës?

(Miranda Doksani, Psikoterapiste/Specialiste e shëndetit mendor)

- Shpresa është e rëndësishme për mirëqënien tonë mendore. Neuroshkencëtarët që merren me studimin se si ndikon shpresa në trurin e njeriut kanë dalë në përfundimin se një ndjenjë shprese e ndryshon trurin. Truri pompon kimikate kur provon ndjesinë

e shpresës. Këto kimikate mund të bllokojnë dhimbjen dhe të përshpejtojnë shërimin. Rezultati është se truri mund të kapërcejë pengesat dhe të rimëkëmbet. Shpresa sjell një gjendje më pozitive të kapërcimit të vështirësive, apo traumave. Shpresa strukturon jetën tonë në pritje të së ardhmes dhe ndikon në mënyrën se si ndihemi në të tashmen.

- Mënyra në të cilën një person shpresëdhënës përballon zhgënjimin ndryshon nga ata që nuk janë. Edhe nëse e tashmja është e pakëndshme, mendimi për një të nesërme pozitive ul ndjeshëm stresin, rrit besimin dhe zvogëlon ndikimin e ngjarjeve negative. Në trauma e fatkeqësi kolektive shpresa merr një rëndësi shumë të madhe në perballimin e situatës, uljen e efekteve negative të traumës dhe risjell te viktimat kuptimin e jetës.

8. Si duhet të sillemi me fëmijët? **(Albana Xhemali, Psikologe)**

- Duhet të jemi të kujdesshëm ndaj çdo përjetimi dhe emocioni që fëmijët shfaqin. Së pari duhet të kuptojmë çfarë di fëmija për atë që ndodhi dhe si e përjetoi ai tërmetin. Mund t'i pyesim fëmijët: Çfarë ndodhi? A e dini ju se çfarë është tërmeti? Çfarë po bëje ti në momentin që ndodhi ngjarja? Gjatë ditëve në terren disa fëmijë ishin në gjendje të më tregonin se çfarë bën ata dhe të afërmit e tyre në çastin kur ra tërmeti. Fëmijët tentojnë të tregojnë se nuk patën frikë, veçanërisht ata mbi moshën 5 vjeç. Në një situatë të tillë mund t'iu themi që të kesh frikë është normale, mund t'iu tregojmë se dhe ne të rriturit u frikësua. Por tani gjërat janë më të qeta dhe jemi më të sigurt.
- Evitoni ekspozimin ndaj TV dhe lajmeve të fëmijëve. Lajmet sigurisht na mbajnë të informuar por edhe mund të rrisin ankthin. Një pjesë e fëmijëve që kam takuar u shprehën me këto fjalë, "A i pe lajmet, si ishin shkatërruar ato shtëpitë, i pe?". Ndoshta na duket se fëmijët nuk kuptojnë, por përvoja na tregon se ata janë më të zgjuar dhe vigjilentë nga sa ne e mendojmë. Prandaj ajo çfarë mund të bëjmë është që t'i përfshijmë ata në aktivitete fizike si lojra me top, kërcim, t'i nxjerrim në parqe dhe mjedise të hapura.
- Të mundohemi që t'iu rikthejmë fëmijët në rutinën e përditshme, duke stabilizuar vaktet dhe duke i përfshirë ata në disa aktivitete që zhvillojnë para se të ndodhte tërmeti.

9. Mund ta trajtojmë si lojë këtë fenomen? **(Oltjana Sadiku Shehaj, Mësuese)**

- Në shoqërinë shqiptare jemi mësuar që shpesh, situatat e rënda apo fatkeqësitë e mëdha t'i anashkalojmë duke mos i përmendur fare, duke mos i folur fëmijës për atë çka ndodhi. Një formë për të kaluar situata të tilla është të flasësh për fenomenin me qetësi duke e trajtuar çështjen në mënyrë sa më të kuptueshme për fëmijën.
- Tërmeti si fenomen nuk mund të konsiderohet lojë, as për më të vegjlit, por nëpërmjet lojës i tregon fëmijës aftësinë për të ndërtuar dhe si mund të shmangim shkatërrimin e asaj që sapo ndërtuam, apo si mund të reagojmë fëmijët gjatë një situatë të tillë. Lojrat me formuese, puzzle apo çdo instrument tjetër që ndodhet pranë mund të ndihmojë fëmijën për të kuptuar se sa bukur është të ndërtosh gjëra të mëdha.

- Nëpërmjet lojës i demonstron fëmijës duke bërë prova praktike se çfarë reagimi mund të kemi në këto raste. P.sh. në kopshtet në Tiranë, në ditë të veçanta gjatë vitit akademik organizohen situata konkrete nga specialistë se si duhet të sillen fëmijët në raste emergjencash si: rënie zjarri, gjë që mund të shtrihet edhe më gjerë si stimulime në shkolla duke përfshirë se si duhet të sillemi gjatë dhe pas tërmeteve.

10. Sa siguri kemi për ripërsëritje?

Tërmete ndodhin çdo vit në të gjithë botën. Kjo dukuri natyrore shkakton frikë e panik në popullatë për faktin se mund të sjellë dëme të mëdha materiale apo humbje të banesave apo ndertesave, si dhe mund të jetë aq i dëmshëm sa mund të marrë jetë njerëzish. Përsa i përket tërmetit të 26 Nëntorit, sizmologë vendas e të huaj me fakte shkencore, por dhe me krahasime të tërmeteve të rënë ndër vite, sigurojnë se rreziku për një tërmet të ngjashëm nuk mund të ndodhë. Kjo për faktin se pasgoditjet që kanë shqetësuar vendin po vijnë në ulje si në frekuencë ashtu edhe në intensitet.

11. Si të kthejmë buzëqeshjen tek fëmijët? (Sonilda Barjamaj, Terapiste/Psikanaliste)

- Të kthesh buzëqeshjen tek fëmijët do të thotë t'u kthesh atyre përditshmërinë. Pasi të këtë kaluar rreziku fizik, fëmijëve duhet t'u shpjegohet me shumë delikatesë dhe me fjalë të kuptueshme për ta dukuria e tërmetit dhe të merren masa për frikën, ankthin dhe panikun, përjetime shumë të mundshme në raste të tilla është e rëndësishme që fëmijët t'i kthehen jetës normale. Ata duhet t'u kthehen rutinave të tyre të përditshme si p.sh të shkuarit në shkollë/kopsht, realizimi i vizitave tek familjarët apo shokët e tyre, ndjekja e sporteve të caktuara apo aktiviteteve të ndryshme që i argëtojnë ata. Së bashku me kthimin në përditshmëri do të vijnë edhe buzëqeshjet. Sigurisht, që siguria, shpjegimi i dukurisë natyrore, menaxhimi i gjendjeve emocionale dhe rikthimi në përditshmëri nuk duhen marrë si procese të ndara nga njëri-tjetri, por si procese që bashkëndodhin.
- Prindërit duhet të bëjnë shumë kujdes me menaxhimin e emocioneve të veta në raste të tilla, pasi ndjenjat e frikës dhe panikut që ata mund të përjetojnë dhe mënyra se si i shprehin, por dhe i transmetojnë ato tek fëmijët e tyre mund të rëndojë përjetimet emocionale të fëmijëve.
- Një pjesë e fëmijëve dhe prindërve arrijnë t'i menaxhojnë shumë mirë situata të tilla, por të tjerë mund të kenë nevojë për ndihmë nga specialistët. Sa më herët të kërkohet kjo ndihmë, aq më mirë do të jetë për fëmijën.

Gjithashtu çdo i interesuar për këshilla të mëtejshme, u ftua të kontaktojë AMShC-në në kutinë e mesazheve "inbox" të rrjetit social Facebook apo adresës e-mail të AMShC-së, ku do të njoftohet menjëherë për shqetësimin e tij.

TAKIME INFORMUESE

*mbi procesin e përzgjedhjes së anëtarëve të rinj
të shoqërisë civile të Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile*

Nëntor – Dhjetor 2019

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMShC), në rolin e Sekretariatit Teknik të Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile (KKShC) përgjatë muajve Nëntor – Dhjetor 2019 zhvilloi disa takime informuese dhe konsultimi mbi procesin e përzgjedhjes së katër anëtarëve të shoqërisë civile të KKShC-së me organizata të shoqërisë civile.

Vendet vakante të anëtarëve përfaqësues të shoqërisë civile në Këshill janë krijuar për shkak të përfundimit të mandateve 2-vjeçare, përkatësisht:

- **2 (dy) anëtarë**
Fusha e veprimit A. Demokratizimi, shteti i së drejtës, të drejtat e njeriut dhe integrimi në BE;
- **1 (një) anëtar**
Fusha e veprimit B. Zhvillimi ekonomik, territorial dhe mjedisor;
- **1 (një) anëtar**
Fusha e veprimit C. Mirëqenia, shërbimet sociale, mbrojtja e shëndetit dhe përmirësimi i cilësisë së jetës.

Gjatë kësaj periudhe u realizuan takimet në Kukës dhe Berat, por për shkak të emergjencës së krijuar nga goditja e tërmetit të 26 nëntorit 2019, takimet e radhës u ndërprejnë deri në një njoftim tjetër.

Në takimet e zhvilluara, përfaqësuesit e AMShC-së dhe organizatave të shoqërisë civile diskutuan mbi kriteret për kandidatët, dokumentacionet mbështetëse dhe fazat e procesit për përzgjedhjen e kandidaturave për anëtarë të shoqërisë civile në Këshillin Kombëtar për Shoqërinë Civile.

Instituti i Studimeve Sociale dhe Humane (ISSH) prezanton studimin “Përsheptim i zhvillimit dhe bashkëpunimit qytetar”

Tiranë, 17 dhjetor 2019



Përfaqësues të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) morën pjesë në prezantimin e studimit “Përsheptim i zhvillimit dhe bashkëpunimit qytetar”, të realizuar nga Instituti i Studimeve Sociale dhe Humane (ISSH) me përkrahjen e USAID, në kuadër të projektit "Përmirësimi i politikave lokale të qeverisjes, nëpërmjet pjesëmarrjes demokratike të qytetarëve". Gjetjet e studimit i prezantoi Drejtori Ekzekutiv i Institutit z. Leart Kola, ndërsa qëndrimet e Ministrisë së Brendshme i prezantoi Zv.Ministrja znj. Romina Kuko, e cila iu përgjigj gjithashtu pyetjeve të pjesëmarrësve lidhur me decentralizimin dhe ndryshimet, që ka sjellë reforma administrativo-territoriale e vitit

2013 si dhe procesin e regjistrimit dhe sinjalizimit të adresave. Prezente në panel ishte edhe Nënkryetarja e Bashkisë Tiranë znj. Anuela Ristani, e cila iu përgjigj interesit të pjesëmarrësve, ndër të tjera edhe mbi çështjen e centralizimit të një pjese të funksioneve pranë bashkive. Kjo çështje ka bërë që disa procedura të kenë ende nevojë për përmirësim. Sugjerimi i propozuar ishte përpilimi nga ana e bashkisë i formularëve standarde për ankesa/kërkesa të ndryshme, për t’ia lehtësuar komunikimin qytetarëve me institucionin. Ky studim tenton të përmirësojë politikat lokale të qeverisjes, nëpërmjet pjesëmarrjes demokratike të qytetarëve si dhe për t’iu shërbyer më mirë nevojave të qytetarëve, me fokus të veçantë grupet vulnerabël. Për realizimin e studimit një grup ekspertësh të fushave të ndryshme kanë bashkëpunuar për gjatë një viti duke marrë në analizë bashkitë: Tiranë, Lezhë, Peshkopi, Korçë dhe Sarandë.



AMSHC ➤ Ditar 24

Tetor – Nëntor – Dhjetor 2019

AGJENCIA PËR MBËSHTETJEN E SHOQËRISË CIVILE
Adresa: Rruga "Frosina Plaku" Nr. 58, Kati II, Tiranë, Shqipëri
Telefon: +355 4 22 355 69
E-mail: info@amshc.gov.al Website: www.amshc.gov.al